

Sabbat en zondag

Galaten 2 11 Maar toen Kefas in Antiochië was, heb ik me openlijk tegen hem verzet, want zijn gedrag was verwerpelijk. 12 Hij at altijd met de heidenen, maar toen er afgezanten van Jakobus kwamen, trok hij zich terug en at hij apart, uit angst voor de voorstanders van de besnijdenis. 13 De andere Joden deden met hem mee, en zelfs Barnabas liet zich meeslepen door hun huichelarij. 14 Toen ik zag dat ze niet de rechte weg naar het ware evangelie bewandelden, zei ik tegen Kefas, in aanwezigheid van iedereen: 'Jij bent een Jood, maar je leeft als een heiden en houdt je niet aan de Joodse gebruiken; hoe kun je dan opeens heidenen dwingen als Joden te leven?' 15 Hoewel wij Joden van geboorte zijn en geen zondaars uit andere volken, 16 weten we dat niemand als rechtvaardige wordt aangenomen door de wet na te leven, maar door het geloof in Jezus Christus. Ook wij zijn tot geloof in Christus Jezus gekomen om daardoor, en niet door de wet, rechtvaardig te worden, want niemand wordt rechtvaardig door de wet na te leven.

Romeinen 14 1 Aanvaard mensen met een zwak geloof zonder hun overtuiging te bestrijden. 2 De een gelooft dat hij alles mag eten, maar iemand die een zwak geloof heeft eet alleen groenten. 3 Wie alles eet mag niet neerzien op iemand die dat niet doet, en wie niet alles eet mag geen oordeel vellen over iemand die dat wel doet, want God heeft hem aanvaard. 4 Wie bent u dat u een oordeel velt over de dienaar van een ander? Of hij wel of niet volhardt in het geloof gaat alleen zijn eigen meester aan – en hij zal volharden, want de Heer heeft de macht hem dat te laten doen. 5 De een beschouwt bepaalde dagen als een feestdag, voor de ander zijn alle dagen gelijk. Laat iedereen zijn eigen overtuiging volgen. 6 Wie een feestdag viert, doet dat om de Heer te eren; wie alles eet, doet dat om de Heer te eren, en hij dankt God voor zijn voedsel. Wie iets niet wil eten, laat het staan om de Heer te eren, en ook hij dankt God. 7 Niemand van ons leeft voor zichzelf, en niemand van ons sterft voor zichzelf. 8 Zolang wij leven, leven we voor de Heer; en wanneer wij sterven, sterven we voor de Heer. Dus of we nu leven of sterven, we zijn altijd van de Heer. 9 Want Christus is gestorven en weer tot leven gekomen om te heersen over de doden en de levenden. 10 Wie bent u dat u een oordeel velt over uw broeder of zuster? Wie bent u dat u neerziet op uw broeder of zuster? Wij zullen allen voor Gods rechterstoel komen te staan, 11 want er staat geschreven: 'Zo waar ik leef – zegt de Heer –, voor mij zal elke knie zich buigen, en elke tong zal God loven.' 12 Ieder van ons zal zich dus tegenover God moeten verantwoorden.

Galaten 5: 1 Christus heeft ons bevrijd opdat wij in vrijheid zouden leven; houd dus stand en laat u niet opnieuw een slavenjuk opleggen. 2 Luister naar wat ik, Paulus, tegen u zeg: als u zich laat besnijden, zal Christus u niets baten

Zondagsheiliging? of slavenjuk?

Nog steeds is de discussie rond de zondag levend in kerkelijk Nederland. Uitspraken over zondagsheiliging komen niet vreemd voor. Toch is het wel vreemd. We conformeren ons met uitspraken vóór zondagsheiliging met het moderne farizeerschap, dat de gerechtigheid door de wet nog steeds hoog in het vaandel heeft staan.

Uit deze uitspraak blijkt namelijk dat we kennelijk het nieuwe testament niet zo goed begrijpen God het heeft bedoeld. De fragmenten uit de brieven van Paulus die u hierbij aantreft, worden niet door het denken van reformatorisch Nederland onderstreept. Maar Paulus heeft ze wel geschreven en kennelijk heeft de Heilige Geest er een bedoeling ook voor ons mee gehad.

Moet je de wet nu wel of niet houden? was de vraag waar frictie tussen Joden-christenen en heiden-christenen uit voortvloeide. Belangrijk genoeg om Paulus in het openbaar tegen Petrus te zien opstaan als Petrus opeens wettisch vroom gaat doen uit angst voor een bepaalde groepering uit de jonge kerk.

Is dit bij ons soms ook het geval? Lees maar na in Galaten 2: 11-16

"Waarom dwingt u de volken naar Joodse wijze te leven?" is de vraag.

"Waarom legt men christenen in Nederland de verwrongen last van het sabbatsgebod op in een soort zondagsheiliging?"

Verwarring zondag - sabbat

Bijbels en historisch is dit een mank paard.

De zondag is zeker niet in de plaats van de sabbat gekomen.

De sabbat heiligen we niet. Waarom dan de zondag wel?

Paulus schrijft daar duidelijk over: .....

Kolossen 2: 16 Laat niemand u iets voorschrijven op het gebied van eten en drinken of het vieren van feestdagen, nieuwemaan en sabbat. **17** Dit alles is slechts een schaduw van wat komt – de werkelijkheid is Christus. **18** Laat u niet veroordelen door mensen die opgaan in zelfvernederen en engelenverering, zich verdiepen in visioenen of zich laten voorstaan op eigen bedenkensels. **19** Zulke mensen richten zich niet naar het hoofd, van waaruit God het hele lichaam, door gewrichtsbanden en pezen ondersteund en bijeengehouden, doet groeien. **20** Als u met Christus dood bent voor de machten van de wereld, waarom laat u zich dan geboden opleggen alsof u nog in de wereld leeft? **21** 'Raak dit niet aan, proef dat niet, blijf daarvan af' – **22** het zijn menselijke voorschriften en principes over zaken die door het gebruik vergaan. **23** Dat moet allemaal voor wijsheid doorgaan, maar het is zelfbedachte godsdienst, zelfvernederen en verachting van het lichaam; het heeft geen enkele waarde en dient alleen maar tot eigen bevrediging.

"Laat niemand u oordelen inzake de sabbat!"

Waarom doen we dat in ons land nu juist wel?

"Er zijn mensen die zich eraan storen als je op zondag allerlei activiteiten ontplooit." En dan moeten we de zwakken in het geloof niet voor de voeten lopen is de veelgehoorde doodoener. Met zo'n opmerking wordt je evenwel niet echt wijzer.

Hier ligt een mooie taak om als oudsten en geestelijk leiders onderricht over de wet te geven, waaraan kennelijk zo'n

behoefte is.

Immers schrijft Paulus aan de Galaten die ook door zo'n vals stel regels aan banden werden gelegd:

... en laat u niet opnieuw een slavenjuk opleggen

Hier ging het om de besnijdenis, maar in wezen over de vraag wat men aan moest met het "oud-testamentische" stelsel regels.

Galaten 1 : 6 Het verbaast me dat u zich zo snel hebt afgewend van hem die u door de genade van Christus heeft geroepen en dat u zich tot een ander evangelie hebt gekeerd. 7 Er is geen ander evangelie, er zijn alleen maar mensen die u in verwarring brengen en het evangelie van Christus willen verdraaien. 8 Wanneer iemand u iets verkondigt dat in strijd is met wat ik u verkondigd heb, al was ik het zelf of een engel uit de hemel – vervloekt is hij! 9 Ik heb het al eerder gezegd en zeg het nu opnieuw: wanneer iemand u iets verkondigt dat in strijd is met wat u hebt ontvangen – vervloekt is hij!

Galaten 3: 1 Galaten, u hebt uw verstand verloren! Wie heeft u in zijn ban gekregen? Ik heb u Jezus Christus toch openlijk en duidelijk als de gekruisigde bekendgemaakt? 2 Ik wil maar één ding van u weten: hebt u de Geest ontvangen door de wet na te leven of door te luisteren en te geloven? 3 Bent u werkelijk zo dwaas weer op uw eigen kracht te vertrouwen, en niet langer op de Geest? 4 Is alles wat u hebt meegemaakt dan voor niets geweest? Dat kan toch niet! 5 Geeft God u de Geest en goddelijke krachten omdat u de wet naleeft? Of geeft hij ze omdat u naar hem luistert en op hem vertrouwt?

Galaten 3 19 Waarom dan toch de wet? De wet is later ingevoerd om ons bewust te maken van de zonde, in de tijd dat de nakomeling aan wie de belofte was gedaan nog komen moest. Ze werd door engelen aan een bemiddelaar gegeven. 20 Maar bemiddeling is niet nodig wanneer er maar één is die handelt, en God handelt alleen. 21 Is de wet daarom in strijd met Gods belofte? Absoluut niet. Als de wet leven zou kunnen brengen, zou de wet ons ook rechtvaardig kunnen maken. 22 Maar de Schrift heeft alles in de macht van de zonde gelegd, zodat de belofte kon worden gegeven op grond van geloof in Jezus Christus, aan wie op hem vertrouwen. 23 Voordat dit geloof kwam, werden we door de wet bewaakt; we leefden in gevangenschap tot het geloof geopenbaard zou worden. 24 Kortom, de wet hield toezicht op ons totdat Christus kwam, zodat we door ons vertrouwen op God als rechtvaardigen konden worden aangenomen. 25 Maar nu het geloof gekomen is, staan we niet langer onder toezicht, 26 want door het geloof en in Christus Jezus bent u allen kinderen van God.

Handelingen 15: 1 Er kwamen enkele leerlingen uit Judea, die betoogden dat de broeders zich moesten laten besnijden, overeenkomstig het door Mozes overgeleverde gebruik, omdat ze anders niet konden worden gered. 2 Dit leidde tot grote onenigheid met Paulus en Barnabas en mondde uit in een felle woordenstrijd. Besloten werd dat Paulus en Barnabas, samen met enkele andere leerlingen, naar Jeruzalem zouden gaan om deze kwestie voor te leggen aan de apostelen en de oudsten. 3 Nadat de gemeente hun uitgeleide had gedaan, gingen ze op

Vrij kind of slavenjuk?

Nu zijn we ten volle van de zegen van de 7e dag overtuigd. Wat zouden we moeten beginnen als werk en school gewoon doordraaien op zondag. Het is een zegen dat we die dag "vrij" hebben en iets waar we onze Heer heel dankbaar voor mogen zijn. Waarvoor we onze Vader als vrije kinderen dankbaar zijn! Maar we zijn geen slaaf van de sabbat, en nog veel minder slaaf van de zondag. We zijn geen slaven, maar kinderen van God.

De Galaten lieten zich weer een slavenjuk van wetticisme opleggen, nadat ze net hadden gehoord dat ze alleen door genade behouden werden. (Galaten 1: 6-10 en 3: 1 - 4) Wat hebben wij te maken met het juk van de wet en met de houding die daaruit voortvloeit in sommige kerken en mensen uit de "zwarte" hoek, voor wie het evangelie kennelijk nog steeds versluierd is, zoals ook bij sommige "gelovigen" in Paulus' dagen.

Galaten 5: 1 Christus heeft ons bevrijd opdat wij in vrijheid zouden leven; houd dus stand en laat u niet opnieuw een slavenjuk opleggen. 2 Luister naar wat ik, Paulus, tegen u zeg: als u zich laat besnijden, zal Christus u niets baten. 3 Ik verzeker u dat iedereen die zich laat besnijden verplicht is om de wet volledig na te leven. 4 Als u probeert door God als een rechtvaardige te worden aangenomen door de wet na te leven, bent u van Christus losgemaakt en hebt u Gods genade verspeeld. 5 Want door de Geest hopen en verwachten wij dat we op grond van geloof als rechtvaardigen worden aangenomen. 6 In Christus Jezus is het volkomen onbelangrijk of men wel of niet besneden is. Belangrijk is dat men gelooft en de liefde kent, die het geloof zijn kracht verleent.

7 U was zo goed op weg, wie heeft u verhinderd de waarheid te blijven volgen? 8 Niet hij die u geroepen heeft. 9 Bedenk goed: Al een beetje desem maakt het hele deeg zuur. 10 De Heer geeft mij de overtuiging dat u en ik het daar volledig over eens zijn. Maar degenen die u in verwarring brengen zullen worden gestraft, wie ze ook zijn. 11 En wat mijzelf betreft, broeders en zusters, als ik nog altijd de besnijdenis zou verkondigen, waarom word ik dan vervolgd? Dan zou het kruis toch zijn kracht verliezen en niet langer een struikelblok zijn? 12 Ze moesten zich laten castreren, die onruststokers!

13 Broeders en zusters, u bent geroepen om vrij te zijn. Misbruik die vrijheid niet om uw eigen verlangens te bevredigen, maar dien elkaar in liefde, 14 want de hele wet is vervuld in één uitspraak: 'Heb uw naaste lief als uzelf.' 15 Maar wanneer u elkaar aanvliegt, pas dan maar op dat u niet door elkaar wordt verslonden.

Een variant op vers 11 vv zou kunnen zijn:

Maar ik broeders, als ik nog de onderhouding van de sabbat predik (in de vorm van de door ons zelf gekozen zondag), waarom word ik dan nog vervolgd? Dan is immers het struikelblok van het kruis (geen gerechtigheid

weg en trokken ze door Fenicië en Samaria. Daar verhaalden ze uitvoerig over de bekering van de heidenen, iets dat bij alle gelovigen grote vreugde wekte. 4 Bij hun aankomst in Jeruzalem werden ze verwelkomd door de apostelen en de oudsten en door de rest van de gemeente. Ze brachten verslag uit van alles wat God door hen tot stand had gebracht. 5 Enkele gelovigen die tot de partij van de Farizeeën behoorden, gaven echter te verstaan dat ook de niet-Joodse gelovigen dienden te worden besneden en opdracht moesten krijgen zich aan de wet van Mozes te houden.

6 De apostelen en de oudsten kwamen bijeen om nader op deze zaak in te gaan. 7 Toen het tot een hevige woordenstrijd kwam, stond Petrus op en zei: 'Broeders, u weet dat God mij al in het begin uit uw midden heeft gekozen om de boodschap van het evangelie onder de heidenen te verspreiden en hen tot geloof te brengen. 8 God, die weet wat er in de mensen omgaat, heeft blij gegeven van zijn vrouwen in de heidenen door hun de heilige Geest te schenken, zoals hij die ook aan ons geschonken heeft. 9 Hij heeft geen enkel onderscheid gemaakt tussen ons en hen, want hij heeft hen door het geloof innerlijk gereinigd. 10 Waarom wilt u God dan trotseren door op de schouders van deze leerlingen een juk te leggen dat onze voorouders noch wijzelf konden dragen? 11 Nee, we geloven dat we alleen door de genade van de Heer Jezus gered kunnen worden, op dezelfde wijze als zij.' 12 Daarop zwegen alle aanwezigen, en men luisterde naar Barnabas en Paulus, die vertelden welke grote tekenen en wonderen God door hen onder de heidenen had verricht. 13 Toen ze waren uitgesproken, nam Jakobus het woord. Hij zei: 'Broeders, luister. 14 Simeon heeft uiteengezet hoe God zelf het plan heeft opgevat om uit de heidenen een volk te vormen dat zijn naam vereert. 15 Dat stemt overeen met de woorden van de profeten; er staat immers geschreven: 16 "Dan keer ik terug op mijn schreden. Ik zal het vervallen huis van David herbouwen, uit het puin zal ik het weer opbouwen. Ik zal dit huis doen herrijzen, 17-18 zodat de mensen die overgebleven zijn de Heer zullen zoeken, evenals alle heidenen over wie mijn naam is uitgeroepen. Zo spreekt de Heer, die dit van oudsher heeft aangekondigd."

19 Daarom ben ik van mening dat we de heidenen die zich tot God bekeren geen al te zware lasten moeten opleggen, 20 maar dat we hun moeten schrijven dat ze zich dienen te onthouden van wat door de afgodendienst bezoedeld is, van onthouding van vlees waar nog bloed in zit en van het bloed zelf.

Exodus 31:12-17 Herinnering aan het sabbatsgebod
12 De HEER zei tegen Mozes: 13 'Zeg tegen de Israëlieten: "Neem wel steeds mijn sabbat in acht, want elke generatie opnieuw is die dag voor mij en voor jullie een teken dat eraan herinnert dat ik, de HEER, jullie geheiligd heb. 14 Neem de sabbat in acht, want het is voor jullie een heilige dag. Wie hem schendt, moet ter dood gebracht worden; ieder die dan werkt, moet uit de gemeenschap gestoten worden. 15 Zes dagen mag je werken, maar de zevende dag is het sabbat, een dag van volstrekte rust, die aan de HEER gewijd is. Wie op sabbat werkt, moet ter dood gebracht worden." 16-17 Generatie na generatie moeten de Israëlieten de sabbat in acht nemen en vieren. Voor mij en hen is die dag een teken van een eeuwigdurend verbond, want in zes dagen heeft de HEER de hemel en de aarde gemaakt, en de zevende dag heeft hij gerust om op adem te komen.'

door de wet!) te niet gedaan. Och, lieten zij die u de zondag willen laten heiligen, zich maar de hele dag opsluiten. Want u bent geroepen om vrij te zijn.

De laatste zinnen zijn veelzeggend tegen de achtergrond van waar Paulus zegt dat hij openlijk opstond tegen Petrus.

Het is denk ik geoorloofd in alle liefde op te staan tegen uitspraken van geestelijke leiders die de christelijke vrijheid vangen in nieuwe wetjes en regels, leringen en geboden van mensen (de zondag is als heilige dag ingesteld door keizer Constantijn de Grote!) , in de verwachting dat zij ons van nu af aan zullen voorgaan in een recht door zee christendom om onze vrijheid (van de wet) te gebruiken tot eer van God. Er is een raadsvergadering van betrouwbare mannen geweest die de weg wat dit betreft al voor de hedendaagse kerkelijke leiders heeft geplaveid:

Intermezzo:

In het jaar 29 (waarschijnlijk Christus' kruisiging) viel de sabbat van Pasen op donderdag en de wekelijkse sabbat op zaterdag. De vrijdag had men ook tot sabbat gemaakt. Jezus is woensdag (voor de sabbat van Pasen) begraven en zondagmorgen vroeg (na de wekelijkse sabbat) opgestaan = 3 dagen en 3 nachten!

Het sabbatsgebod na Pasen

Een korte overdenking tbv Youth for Christ N.O.P. door S.E.ter Maat

Gedenk de sabbatdag, dat u die heiligt.

Exodus 20:8-11

Deuteronomium 5:12-15

Betekenis van de sabbat

De sabbat was eigenlijk de trouwring van God voor Israël. Hierdoor werd aan de buitenwereld duidelijk gemaakt dat God een verbond had met Israël. Als Israël de sabbat aan zijn laars lapte, verwierp men daarmee eigenlijk God.

Daarom stond de doodstraf op het ontheiligen van de sabbat.

De sabbat doortrok het hele bestaan van het volk Israël.

Exodus 31:13 spreekt over sabbatten in het meervoud.

- Elke 7 dagen was er de wekelijkse sabbatdag. Een verplichte vrije dag! Te gek! Een oase van rust in het jachtige bestaan.
- De feesten (zoals Pasen) hadden extra sabbatten - feestdagen!

- Elke 7 jaar was er een sabbatjaar (Deut.15:1-11). Hier had ook het land rust. Je mocht namelijk een jaar lang niet op het land werken: dan moet je wel op Gods zegen vertrouwen!
En bovendien: Schulden werden kwijtgescholden, slaven werden vrijgelaten. Er mochten geen armen komen! Iedereen moest voor elkaar zorgen
- Na 7 maal 7 jaar was er een jubeljaar, dus elk 50ste jaar. Nu werd het sabbatjaar nog eens dik overgedaan en ook de grond weer teruggegeven aan de oorspronkelijke eigenaars (Lev 25: 8 vv). De belangrijkste dag was de **Grote Verzoendag**. De naam zegt genoeg.

Voor iedereen was er steeds weer de mogelijkheid om opnieuw te beginnen... om te leven! Je was nooit reddeloos verloren..... je zou rust krijgen en er zou een jaar van kwijtschelding komen! Rust en verzoening. Dát is de betekenis van de sabbat!

Matteus 11:25-30

25 In die tijd zei Jezus ook: 'Ik loof u, Vader, Heer van hemel en aarde, omdat u deze dingen voor wijzen en verstandigen verborgen hebt gehouden, maar ze aan eenvoudige mensen hebt onthuld. 26 Ja, Vader, zo hebt u het gewild. 27 Alles is mij toevertrouwd door mijn Vader, en niemand dan de Vader weet wie de Zoon is, en wie de Vader is, dat weet alleen de Zoon, en iedereen aan wie de Zoon het wil openbaren. 28 Kom naar mij, jullie die vermoeid zijn en onder lasten gebukt gaan, dan zal ik jullie rust geven. 29 Neem mijn juk op je en leer van mij, want ik ben zachtmoedig en nederig van hart. Dan zullen jullie werkelijk rust vinden, 30 want mijn juk is zacht en mijn last is licht.'

Matteus 12: 1-8

1 In die tijd liep Jezus op een sabbat door de korenvelden. Zijn leerlingen hadden honger en begonnen aren te plukken en ervan te eten. 2 Toen de Farizeeën dat zagen, zeiden ze tegen hem: 'Kijk, uw leerlingen doen iets dat op sabbat niet mag.' 3 Hij antwoordde: 'Hebt u niet gelezen wat David deed toen hij en zijn metgezellen honger hadden, 4 hoe hij het huis van God binnenging en er met hen van de toonbroden at, terwijl noch hij noch zijn mannen daarvan mochten eten, alleen de priesters? 5 En hebt u niet in de wet gelezen dat de priesters die op sabbat in de tempel dienst doen en zo de sabbat ontwijden, onschuldig zijn? 6 Ik zeg u: hier gaat het om meer dan de tempel! 7 Als u begrepen had wat bedoeld wordt met: "Barmhartigheid wil ik, geen offers," dan zou u geen onschuldigen hebben veroordeeld. 8 Want de Mensenzoon is heer en meester over de sabbat.'

Lukas 16:13-17

10 Wie betrouwbaar is in het geringste, is ook betrouwbaar als het om veel gaat, en wie oneerlijk is in het geringste is ook oneerlijk als het om veel gaat. 11 Als jullie onbetrouwbaar blijven

Jezus Christus en de sabbat

Jezus Christus is eigenlijk de belichaming van de sabbat: de rust en de verzoening met God. Toen Hij stierf op Golgatha brak voor ons voorgoed de grote verzoendag aan! Hij noemt Zich dus terecht de **Heer van de sabbat** (Mattheus 12:8) en Hij kan zeggen:

Komt tot Mij allen die vermoeid en belast zijn en Ik zal u rust geven.

Hij haalt het krampachtige van het onderhouden van de sabbat en deze wetten af in

Lukas 16:16

"De wet en de profeten gaan tot Johannes; sinds die tijd wordt het evangelie gepredikt!"

Jezus geeft, in een tijd dat men van de sabbat een enorme last maakte (dit mag niet en dát mag niet!), aan de sabbat weer de inhoud van een enorme lust:

Marcus 2:27

De sabbat is gemaakt om de mens en niet de mens om de sabbat!

Toch zijn er mensen die de verzoening met God toch weer zoeken in het gaan opleggen en onderhouden van allerlei wetten en zo eigenlijk de volkomen verzoening met God door Jezus in de schaduw gaan stellen. De bijbel veroordeelt dit soort schijnheiligheid heel scherp vooral in de brief aan de Galaten : Christus heeft je vrijgekocht door zijn dood en opstanding, wordt dan geen slaven van wetten meer! Concreet wordt het krampachtige onderhouden van de sabbat veroordeeld in Kolossenzen 2:14-17, Galaten (4: 10), Romeinen 14 (5)

Sabbat en zondag

Nergens staat in de bijbel dat de zondag in plaats van de sabbat is gekomen. De 9 andere geboden kom je steeds weer

in de omgang met de valse mammon, wie zal jullie dan werkelijk belangrijke dingen toevertrouwen? 12 En als jullie onbetrouwbaar blijken met wat een ander toebehoort, wie zal jullie dan geven wat jullie zelf toekomt? 13 Geen enkele knecht kan twee heren dienen: hij zal de eerste haten en de tweede liefhebben, of hij zal juist toegewijd zijn aan de ene en de andere verachten. Jullie kunnen niet God dienen én de mammon.'

14 De Farizeeën, die geldzuchtig waren, hoorden dit alles aan en ze haalden honend hun neus voor hem op. 15 Maar Jezus zei tegen hen: 'U wilt bij de mensen altijd voor rechtvaardig doorgaan, maar God kent uw hart. Wat bij de mensen in hoog aanzien staat, is een gruwel in de ogen van God.

16 De Wet en de Profeten gaan tot aan Johannes: sindsdien wordt het koninkrijk van God verkondigd, en iedereen wordt met klem genodigd binnen te komen. 17 Maar nog eerder vergaan hemel en aarde dan dat er ook maar één tittel van de wet wegvalt.

Matteus 6: 25-34

24 Niemand kan twee heren dienen: hij zal de eerste haten en de tweede liefhebben, of hij zal juist toegewijd zijn aan de ene en de andere verachten. Jullie kunnen niet God dienen én de mammon. 25 Daarom zeg ik jullie: maak je geen zorgen over jezelf en over wat je zult eten of drinken, noch over je lichaam en over wat je zult aantrekken. Is het leven niet meer dan voedsel en het lichaam niet meer dan kleding? 26 Kijk naar de vogels in de lucht: ze zaaien niet en oogsten niet en vullen geen voorraadschuren, het is jullie hemelse Vader die ze voedt. Zijn jullie niet meer waard dan zij? 27 Wie van jullie kan door zich zorgen te maken ook maar één el aan zijn levensduur toevoegen? 28 En wat maken jullie je zorgen over kleding? Kijk eens naar de lelies, kijk hoe ze groeien in het veld. Ze werken niet en weven niet. 29 Ik zeg jullie: zelfs Salomo ging in al zijn luister niet gekleed als een van hen. 30 Als God het groen dat vandaag nog op het veld staat en morgen in de oven gegooit wordt al met zo veel zorg kleedt, met hoeveel meer zorg zal hij jullie dan niet kleden, kleingelovigen? 31 Vraag je dus niet bezorgd af: "Wat zullen we eten?" of: "Wat zullen we drinken?" of: "Waarmee zullen we ons kleden?" 32 – dat zijn allemaal dingen die de heidenen najagen. Jullie hemelse Vader weet wel dat jullie dat alles nodig hebben. 33 Zoek liever eerst het koninkrijk van God en zijn gerechtigheid, dan zullen al die andere dingen je erbij gegeven worden. 34 Maak je dus geen zorgen voor de dag van morgen, want de dag van morgen zorgt wel voor zichzelf. Elke dag heeft genoeg aan zijn eigen last.

tegen, maar nergens lees je over een vrije dag in het nieuwe testament. Wel zegt Jezus in Lukas 16:17 direct nadat Hij heeft gezegd dat de (oude verbonds)wet geldt tot Johannes "Gemakkelijker zouden hemel en aarde vergaan dan dat er van de wet één tittel zou vervallen".

Met andere woorden: Gods wet is gewoon zo enorm fundamenteel goed dat het te allen tijde het beste is daarnaar te luisteren. Of wil je soms liever 7 dagen per week naar school? En wat te zeggen van een sabbatjaar?

Hoe is de zondag ontstaan?

De eerste christenen hielden samenkomsten voor- of na hun werktijd op door de weekse dagen. De zondag was de eerste week-werkdag. Mettertijd kwamen de christenen vooral 's zondagsmorgens vroeg (voor werktijd) en zondagsavonds (na werktijd) samen. Dit is het geval omstreeks 100 na Christus. Dan noemt men deze eerste dag al "De dag des Heren" (nl.de opstandingsdag).

Pas in het jaar 321 na Christus maakt keizer Constantijn de zondag tot een wettelijk verplichte rustdag en werd werken op zondag wettelijk verboden.

Zo kwam de zondag als rustdag in onze westerse samenleving en is inmiddels een traditie geworden.

Je kunt de zondag zien als een geschenk van God via historische gebeurtenissen, maar niet als een gebod van God.

Wat nu?

We zien dus in het oude verbond het onderhouden van de sabbat het uitwendige teken van Gods verbond is, zoals een trouwring voor een echtpaar.

In het nieuwe verbond betekent dit voor ons dat men aan ons ziet dat wij van Christus zijn en voor Hem willen leven!

Concreet:.....

Vergeven van schulden

Zorgen voor armen en verdrukten

Verkondigen van het evangelie in woord en daad

Maar ook moest Israël leren niet op zichzelf, eigen inspanning en zorg, te vertrouwen maar op God.

In die zin geeft Jezus de nieuwe verbondsvorm van het sabbatsgebod in Matt.6:25-34...

"Weest niet bezorgd,.. Uw hemelse Vader weet dat gij dit alles behoeft.... maar zoekt eerst Zijn Koninkrijk en Zijn gerechtigheid"